

#ZEG HET NEKEER

#LUISTER NEKEER

HET RAPPORT VAN DE JONGERENBEVRAGING IN WETTEREN 2023-2024

**Zes thema's door de bril van de jongeren,
hun stem voor hun toekomst.**



INLEIDING EN STEEKPROEF



In aanloop naar de verkiezingen in oktober 2024 hield Team Jeugd & Sport van Lokaal Bestuur Wetteren een grote jongerenbevraging onder de noemer #ZEGHETNEKEER. We bevroegden jongeren over zes thema's: vrije tijd, publieke ruimte, mobiliteit, mentaal welzijn, wereldproblemen en gemeentelijke dienstverlening. Het doel is de stem van jongeren te horen en mee te nemen in de volgende beleidsperiode 2026 - 2031.

We kozen er bewust voor om naast Wetterse jongeren ook jongeren te betrekken die hier naar school gaan of hun hobby uitoefenen. Niet enkel inwoners. Wetteren is een centrumgemeente met vijf middelbare scholen en een groot vrijetijdsaanbod voor zowel inwoners van Wetteren als van verschillende buurgemeenten.

2591 jongeren vulden de bevraging in.

Bijna 60% jongens, 39% meisjes en 1% x*.

40,7% is inwoner in Wetteren. 25,8% komt uit Laarne of Wichelen.

De leeftijd ligt vooral tussen 12 en 18 jaar. 92 jongeren onder 12 jaar en 237 jongeren ouder dan 18 jaar vulden de bevraging in.

We bereikten 47,4% van alle Wetterse jongeren tussen 12 en 18 jaar.

Dit rapport is opgemaakt met de gegevens uit de analyse van Steunpunt Data & Analyse van de Provincie Oost-Vlaanderen. Zij verwerkten alle vragen die cijfermatig gecodeerd konden worden. Daarnaast zijn in dit rapport ook de open vragen meegenomen van de bevraging. Die werden zorgvuldig doorgenomen en geanalyseerd en dragen bij aan een correcte verwerking van de hele bevraging.

Het volledige rapport met cijfergegevens en extra bronnen van het steunpunt Data & Analyse vind je op www.wetteren.be/luisternekeer.

*Jongens zijn iets meer vertegenwoordigd door het grote aandeel jongens in de school Scheppers.

VRIJE TIJD

CIJFERS & RESULTATEN

80%

van de jongeren geeft hun vrije tijd een score van 7/10 of meer.

1/4 is lid van een club of vereniging.



De 875 jongeren die geen lid van een club of vereniging zijn, geven volgende redenen:

- Te weinig tijd (350)
- Gebrek aan interesse (228)
- Geen kennissen (194)
- Te duur (65)
- Andere: moeilijk verplaatsen, ouders, niet welkom voelen...

1 op 4 jongeren is al eens in jeugdhuis SOCK geweest. Ze geven het jeugdhuis gemiddeld een 6,03 op 10.



Op de vraag: "Wat zou vrije tijd voor jongeren in Wetteren beter maken?", hebben 686 jongeren geantwoord:



110 jongeren vinden dat minder schoolwerk hun vrije tijd beter zou maken.

216 jongeren hebben het over publieke ruimte. Deze antwoorden bevatten vooral het woord "meer".



"Meer plekken waar we kunnen afpreken met leeftijdsgenoten."

"Meer skateparken"

"Meer parkjes om te voetballen en andere sport te doen met vrienden"

"Meer groene plaatsen/parken zoals de Warande"

Andere zaken die aan bod komen in de open vraag zijn: een dancing, Burger King, bowling, cinema, trampolinepark, minigolf, ijschaatsbaan, korting voor jongeren in de fitness, elektrische steps en nog zoveel meer ...

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN



Gemiddeld zijn jongeren tevreden over hun vrijetijdsbesteding. Toch is blijven investeren in vrije tijd voor jongeren belangrijk.

Om alle jongeren aan te trekken, moet het aanbod interessanter zijn, vrijblijvende sportlessen kunnen helpen als toeleiding. Ook financiële ondersteuning voor organisaties die sociale tarieven aanbieden kunnen bijdragen.

De UiTPAS moet beter worden beheerd vanuit de gemeente als middel hiervoor.



Nog niet alle jongeren vinden de weg naar het jeugdhuis. Het jeugdhuis is nu 2 jaar open en heeft zeker nog groeimarge. Ze zetten momenteel in op ledenwerving en organiseren heel wat activiteiten. Daarom moeten we het jeugdhuis blijven ondersteunen en hen de tijd geven uit te groeien tot echte jongerenplaats.

De hoeveelheid schoolwerk heeft een grote invloed op hoe jongeren hun vrije tijd zien. Scholen moeten er op blijven toezien dat er na de schooluren genoeg tijd is voor ontspanning en dat de druk niet te hoog wordt.

Jongeren willen meer publieke ruimte die op hun noden is afgestemd. Voor jongeren hangt vrije tijd namelijk nauw samen met die ruimte. We gaan hier dieper op in, in het volgende onderdeel.

Jongeren dromen groot, en gelijk hebben ze. Wetteren heeft nood aan jonge stemmen en ideeën.

PUBLIEKE RUIMTE

CIJFERS & RESULTATEN

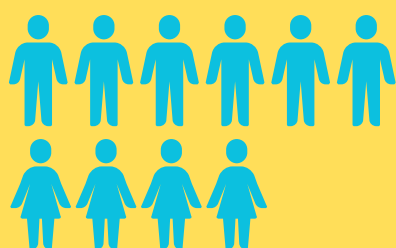
1/2

Meer dan de helft van de jongeren spreekt wekelijks af in de publieke ruimte.

De meest populaire plaatsen zijn De Warande, de Markt en de Rode Heuvel.

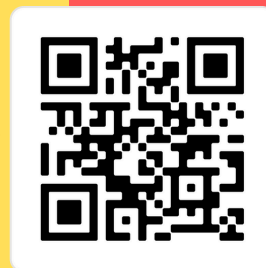
Jongeren geven deze publieke ruimte gemiddeld een score van 6,2/10.

841 jongeren geven een score lager dan 6/10.



Jongens spreken vaker in de buitenruimte af dan meisjes: 60,6% tegenover 44,8%.

Het zijn ook iets vaker meisjes die zich niet welkom voelen.



SCAN ME

Van de 682 jongeren die zich niet altijd welkom voelen, zijn dit de meest voorkomende redenen:

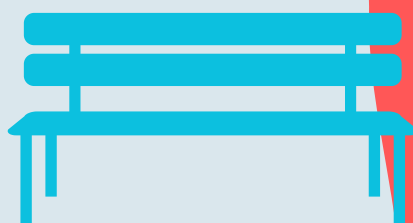


- Aangekeken of aangesproken worden
- Ongewenst door oudere generatie
- Racisme

Op de vraag: "Wat moet er zijn in een goede buitenruimte?" antwoordden 1.344 jongeren.



- 400 jongeren willen meer groen
- 333 jongeren willen meer sportterreintjes zoals basket, voetbal en skate
- 650 van hen vragen om meer bankjes, meer buitenmeubilair om te chillen.
- 371 jongeren pleiten daarbij ook voor meer overdekte plaatsen tegen zon en regen.



CONCLUSIES AANBEVELINGEN



Jongeren brengen vaak veel tijd door in de publieke ruimte, omdat ze (nog) geen eigen privéruimte hebben, waar ze helemaal zelf de controle hebben en waar ze zich aan het toezien oog van ouders en opvoeders kunnen onttrekken.

Ook in Wetteren is dat het geval. Toch geven veel jongeren de bestaande publieke ruimte een lage score. Het is dus belangrijk om daarin voldoende te investeren, maar ook in nieuwe projecten én dat advies van Team Jeugd en/of de jongeren zelf wordt gevraagd.

Kind en Gezin heeft onderzoek gedaan naar meisjes in de publieke ruimte en biedt handige ontwerpprincipes aan die op elk project in de publieke ruimte van toepassing kunnen zijn.

Rondhangen heeft onterecht een negatieve connotatie. Die negatieve spiraal doorbreken is belangrijk. Alle jongeren verdienen de kans om naar buiten te komen en contact te leggen met hun omgeving.

Ook hierbij valt het op dat jongeren "meer" publieke ruimte willen.

Zorg dus voor

- meer openbaar groen
- meer chillplekken met bankjes
- meer openbare sportinfrastructuur
- meer afdakjes op plekken waar veel jongeren komen

MOBILITEIT

CIJFERS & RESULTATEN

60% van de jongeren gaat meestal met de fiets naar school (of werk)!

Voor verplaatsingen in de vrije tijd stijgt dat cijfer naar 70,7%.

26,4% geeft ook aan vaak te voet te gaan tijdens de vrije tijd.



Toch is de veiligheidsscore voor de fiets maar 5,5 op 10.

Te voet scoort iets beter met 6,3 op 10.

Het meest onveilige gevoel is er op de step en met bromvoertuigen. Eerder veilig zijn het openbaar vervoer en meerijden met iemand in de auto.

We vroegen de jongeren ook naar de meest onveilige plaatsen in Wetteren. Hieronder de top 5 gevaarlijkste locaties op volgorde:

- Wegvoeringstraat
- Stationsomgeving
- Nieuwe brug en rondpunt
- Kapellendries
- Felix Beernaertsplein



Los van een specifieke locatie geven 955 jongeren rondpunten en kruispunten op als de gevaarlijkste plaatsen.

De meest voorkomende redenen voor hun onveiligheidsgevoel zijn*:

- Te veel verkeer (1839 antwoorden)
- Snelheid (596 antwoorden)
- Slechte staat van de wegen, fiets/voetpaden (446 antwoorden)
- Onduidelijke situatie/regels (395 antwoorden)
- Te veel vrachtverkeer (333 antwoorden)



*meerdere antwoorden waren mogelijk

CONCLUSIES AANBEVELINGEN



De fiets is het belangrijkste vervoersmiddel bij jongeren. Ze verplaatsen zich dus voornamelijk als zwakke weggebruiker in het verkeer.

Op vlak van fietsveiligheid is Wetteren in de ogen van jongeren net niet gebuisd. Er moet in het mobiliteitsbeleid véél meer rekening gehouden worden met de plaats die fietsers en voetgangers innemen in het verkeer.

De Wegvoeringstraat is de meest onveilige straat in Wetteren. Het is zorgwekkend dat een straat met 3 scholen én een kinderopvang zo slecht scoort. Daarnaast zijn alle andere punten ook toegangswegen naar scholen. Bijna elke leerling in Wetteren passeert minstens één van deze punten. Iedereen zou zorgeloos naar school moeten kunnen, dat is in Wetteren niet het geval.

Bij nieuwe aanleg moet de zwakke weggebruiker sterker worden. Geef hen meer voorrang (letterlijk en figuurlijk) en zorg voor veilige oversteekplaatsen.

De auto is duidelijk de grootste reden voor onveiligheid. Er is te veel verkeer in de schoolomgevingen en op plaatsen waar jongeren zijn.



Er moet eerst gedacht worden vanuit het perspectief van fietsers en voetgangers en pas daarna aan de auto.

Met het stappenplan van Jonge Wegweters* werk je samen met jongeren aan een concreet en gedragen mobiliteitsplan vol jonge ideeën.

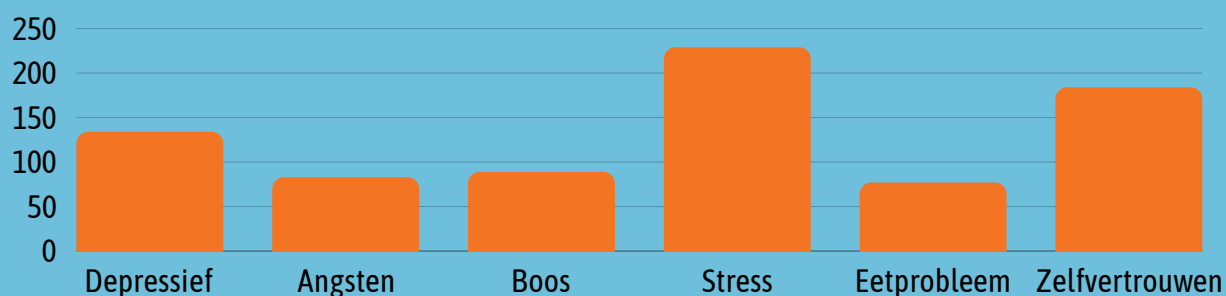
*www.jongewegweters.be

MENTAAL WELZIJN

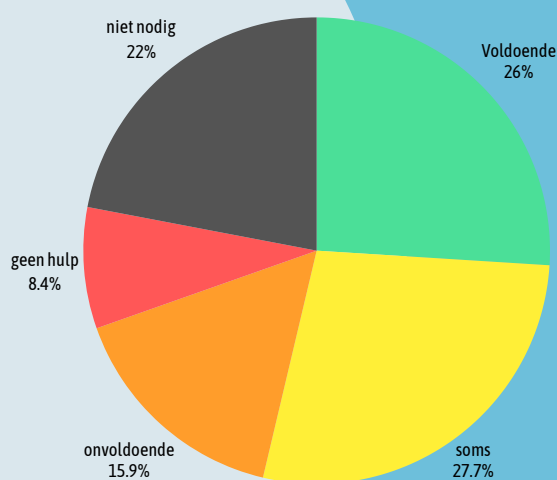
CIJFERS & RESULTATEN

7,4/10 Zo goed zitten jongeren gemiddeld in hun vel.

MAAR: bijna 14% (346) geeft aan dat ze zich het afgelopen jaar meestal of altijd slecht voelden ... De meest voorkomende klachten zijn:



Die 346 jongeren geven als reden voor hun laag mentaal welbevinden: 1. Vrienden en relaties - 2. Schoolmoeilijkheden - 3. Ouders en gezinssituatie - 4. Ziekte bij ouders of dichte kring



Krijgen deze jongeren voldoende hulp?

- Slechts 26% geeft aan voldoende hulp te krijgen.
- 22% zegt dat ze geen hulp nodig hebben.
- 52% krijgt dus maar soms of zelfs geen hulp.

Jongeren die zich slecht in hun vel voelen, wenden zich vooral tot vrienden en familie. Professionele hulp komt op de derde plaats. Opvallend is ook dat 109 jongeren aangeven geen hulp te zoeken.

Bij de professionele hulp is vooral het CLB gekend bij deze jongeren. De andere organisaties zoals het JAC, OverKop en Drugpunt zijn slechts door de minderheid gekend.



CONCLUSIES AANBEVELINGEN



De gemiddelde score lijkt goed, maar 355 jongeren geven een score onder de 6/10 en bijna 14% geeft ook aan zich heel vaak slecht te voelen. Het kan dus echt wel beter.

Stress is de meest voorkomende klacht. De druk op jongeren is heel groot. We moeten blijven bewaken dat jongeren gewoon jong kunnen en mogen zijn. Ook hun zelfvertrouwen en depressieve gedachten scoren slecht.

Jongeren geven zelf vaak sociale problemen op als oorzaak. Problemen in hun vriendenkring en relaties zorgen voor een negatief gevoel. Ook wijt meer dan 1/4 van deze jongeren hun problemen aan moeilijkheden op school.

Scholen spelen een belangrijke rol in het mentaal welzijn van jongeren. Daar moet blijvend aandacht aan besteed worden en de school moet daarin ook worden ondersteund.

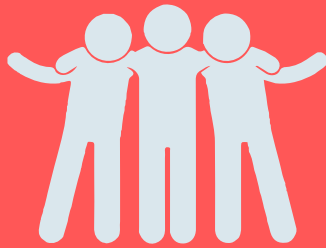
Jongeren krijgen niet altijd de hulp die ze nodig hebben. Meer dan 50% wordt maar soms of zelfs niet geholpen. De mentale gezondheidszorg moet voor iedereen toegankelijk zijn op het moment dat het nodig is.

Professionele hulp staat op plaats 3, maar toch zijn er weinig organisaties gekend bij de jongeren. We moeten blijven inzetten op de lokale partners en het OverKop-huis als belangrijke schakel waar jongeren op een laagdrempelige manier zichzelf kunnen zijn en de hulp vinden die ze eventueel nodig hebben.

MENTAAL WELZIJN

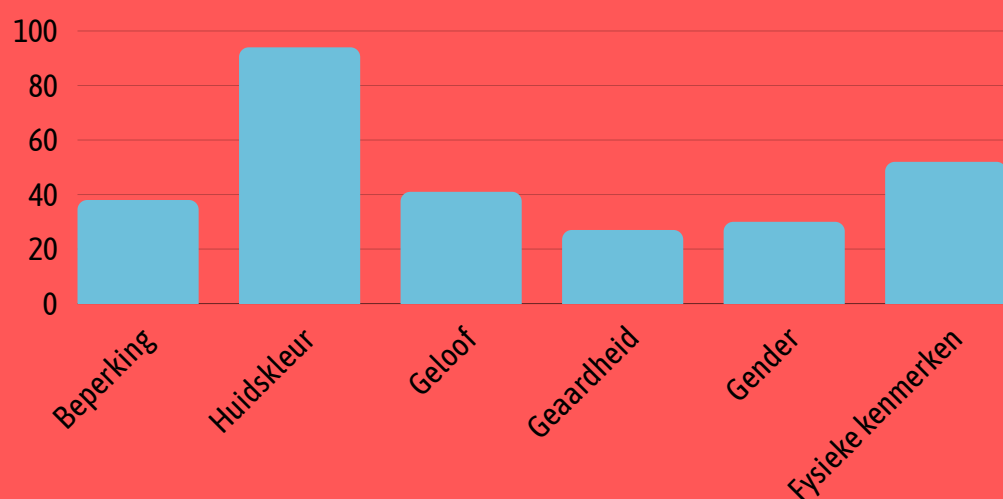
CIJFERS & RESULTATEN

Bijna alle jongeren in Weteren vinden dat ze genoeg vrienden hebben. Dat zijn vooral vrienden via school. Slechts 6,8% van de jongeren in Weteren geeft aan niet genoeg vrienden te hebben.



Ongeveer één op tien jongeren wordt soms gediscrimineerd. Het gaat om 263 van de 2.474 jongeren die deze vraag hebben ingevuld.

Bij deze jongeren is huidskleur de grootste reden met 35,7%.



Eén op de vijf jongeren nuttigt ten minste wekelijks alcoholische dranken en ongeveer één op de tien gebruikt tabaksproducten.



Naarmate de leeftijd stijgt, stijgt ook het middelengebruik. Bij alcohol is dat het duidelijkst. Het gebruik is het grootst bij jongeren die niet meer in het secundair onderwijs zitten. Daarvan drinkt 40,8% minstens wekelijks.

CONCLUSIES AANBEVELINGEN



Scholen hebben duidelijk een grotere rol dan enkel educatie. Het sociaal contact van jongeren op school mag niet onderschat worden.

Meer dan 10% van de jongeren heeft al te maken gehad met een soort van discriminatie. Dat is 10% te veel! Iedereen moet zich in Weteren welkom en veilig voelen, los van huidskleur, beperking, gender ...

Discrimineren om welke reden ook moet uit de samenleving en al kan een lokaal bestuur dat probleem niet alleen oplossen, ze kan wel helpen. Blijf bijvoorbeeld extra inzetten op brede toegankelijkheid bij evenementen, ondersteun de buddyprojecten voor nieuwkomers ... kortom zorg dat nieuwe en oude inwoners altijd welkom zijn.

Het middelengebruik concentreert zich vooral rond alcohol en tabak. Verschillende jongeren geven zelf aan in een open vraag dat druggebruik niet oké is. Ook voor alcohol en roken zijn er stemmen om strenger op te treden bij jongeren. Anderzijds was een deel van de jongeren ook voorstander om roken, vaperen en alcohol ook voor -16-jarigen te legaliseren.

Het is belangrijk dat het druggebruik op de radar blijft en dat organisaties zoals Drugpunt hun werk kunnen blijven doen en de situatie blijven in kaart brengen voor Weteren.

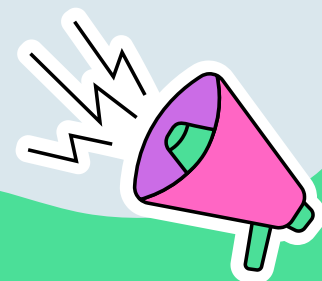
WERELD-PROBLEMEN

CIJFERS & RESULTATEN

Even weg van de lokale kwesties vroegen we naar de bezorgdheid bij de jongeren over de grote thema's op wereldniveau. We vroegen naar hun bezorgdheden over zes onderstaande thema's.

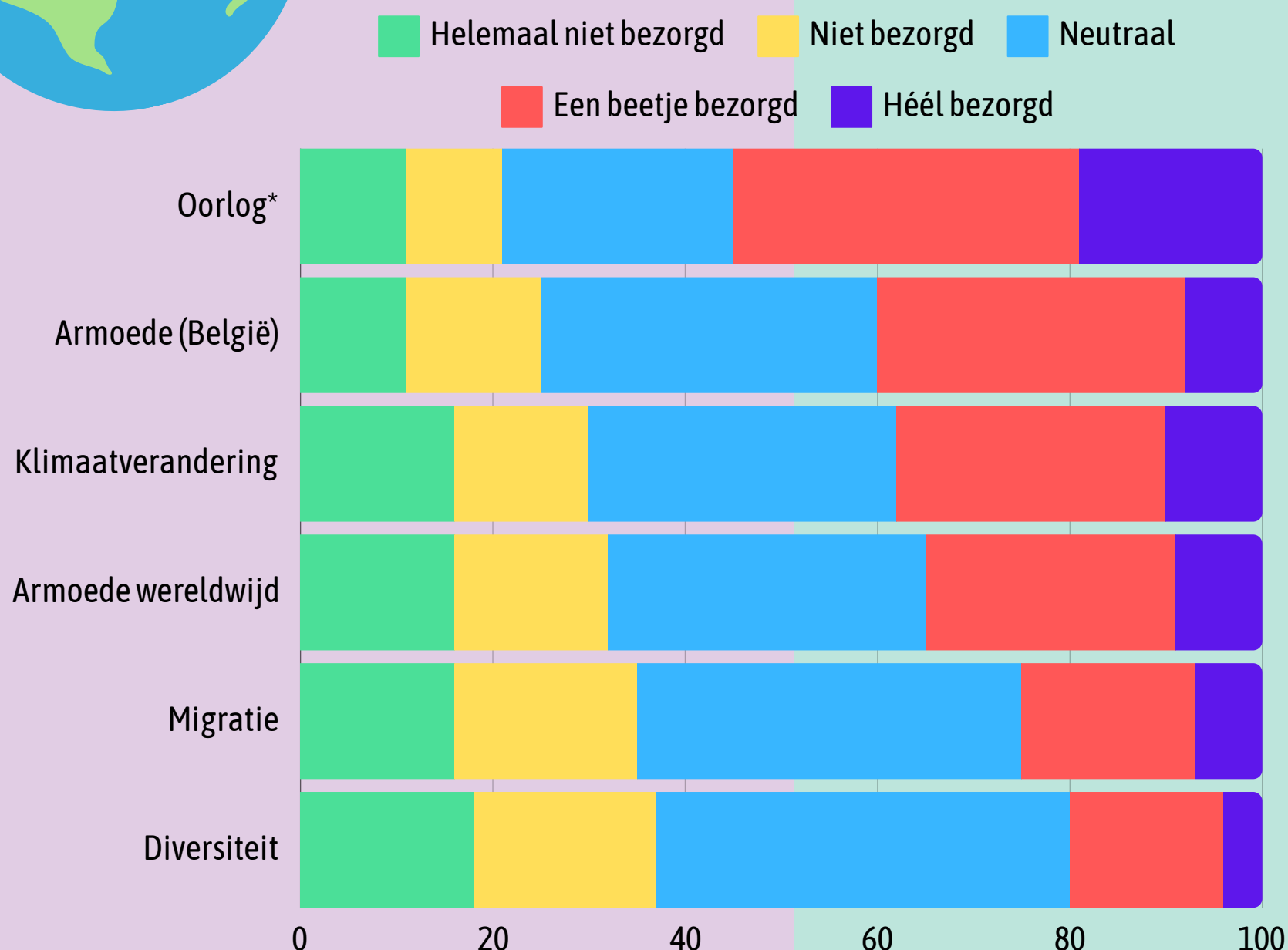


CONCLUSIES AANBEVELINGEN



Jongeren zijn het meest bezorgd over oorlog. 55% geeft aan zich daarover zorgen te maken.

Bij de thema's migratie en diversiteit valt het op dat het aantal jongeren dat hier neutraal over denkt hoger ligt dan bij de andere thema's.



*Een interessante kanttekening hierbij is dat het conflict in Gaza maar net begon toen de meeste antwoorden al waren ingediend.

GEMEENTE- DIENSTEN

CIJFERS & RESULTATEN

Cultuurcentrum Nova

6/10

Ongeveer zes op de tien jongeren gaat nooit naar cultuurcentrum Nova.

Als voornaamste reden halen ze aan dat ze zich niet aangesproken voelen door het aanbod (57%).

Bibliotheek

79% van de jongeren in Weteren, ging al eens zelf (dus niet met school) naar één van de drie bibliotheken in Weteren.



De meeste jongeren die een bibliotheek in Weteren bezoeken, doen dat om iets te ontlenen of te lezen (85%).

KUNSTacademie

Iets meer dan de helft van de jongeren die in Weteren wonen, kent het aanbod van de KUNSTacademie.



Sporthal De Warande

Van alle jongeren uit Weteren sport 44% nooit in Sporthal De Warande, 36,3% sport af en toe met school, 20,8% met een club en 10,2% met vrienden of familie.

Binnenzwembad De Warande

Als jongeren komen zwemmen in het binnenzwembad, is dat meestal met school. Er zijn weinig jongeren die met een club of vereniging komen zwemmen (2,4%). Daarnaast gaf bijna de helft van de respondenten aan niet te zwemmen in het binnenzwembad.



Buitenzwembad de Warande

Bijna 1 op 5 jongeren komt ten minste een aantal keer per maand zwemmen in het buitenzwembad. 47,5% komt nooit.

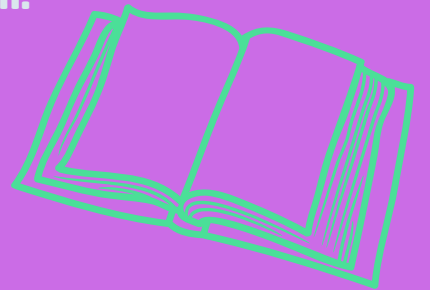
CONCLUSIES AANBEVELINGEN



Het aanbod van het cultuurcentrum is al breed. Er zijn meerdere voorstellingen en activiteiten voor volwassenen en kinderen. Toch raden we aan om eens te experimenteren met een aanbod specifiek voor jongeren: een tof concert, filmmarathon met popcorn, een populaire comedian ... Betrek hier ook team Jeugd bij.

De bibliotheken zijn bij jongeren populair voor het uitlenen van boeken.

Blijven investeren in de bibliotheken is dus de boodschap.



De Kunstacademie is gekend en we kunnen stellen dat ze haar doelgroep bereikt. Toch is het belangrijk jongeren te blijven stimuleren

Meer dan de helft van de jongeren uit Weteren maakt gebruik van de sporthal. Er zijn wel nog groeimogelijkheden voor jongeren die willen sporten met een groepje vrienden.

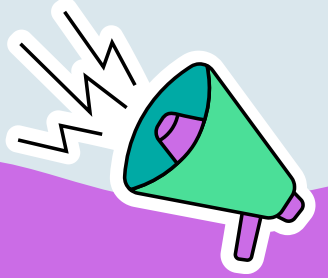
Het binnenzwembad heeft een belangrijke functie om kinderen en jongeren te leren zwemmen. Het is geen subtropisch zwemparadijs, maar dat hoeft ook niet.

Het buitenzwembad trekt bij goed weer veel volk, ook jongeren. Meer evenementen specifiek voor hen kunnen nog extra jongeren uit Weteren aantrekken.

JONGEREN BURGEMEESTER

CIJFERS EN QUOTES

Tot slot kregen jongeren de gelegenheid om, los van de thema's, zichzelf in de schoenen van de burgemeester te plaatsen. Hier zijn enkele van hun antwoorden.



"Gratis menstruatieproducten in openbare toiletten."

"Ik zou een feestzaal bouwen voor de jeugd en elke week een feestje geven met een bijhorend thema, dit is goed voor het sociaal contact."

"Zorgen dat er minder verkeer is."

"Ik zou Wetteren fietsvriendelijker maken."

"Veiliger op straat, meer natuur."

Van de 2.591 antwoorden, gingen er 692 over verkeer in Wetteren.

"Meer plaatsen als restaurants of cafés waar mensen kunnen afspreken"

"McDonalds op de Markt."

"Meer fuiven en minder school."

"De begroeiing langs de fietspaden weg doen!!!!!!"

"De Markt mooier maken. Een parking is wat saai."

"Meer openbare toiletten openen en meer bankjes."

"Meer reclame maken over activiteiten, evenementen die zich afspelen in Wetteren."

Van de 2.591 antwoorden, gingen er 148 over activiteiten voor jongeren.

"De hoofddoek op school mogen dragen, ik voel me echt niet goed, ze kijken mij raar aan. Ik zou dit zo fijn vinden."

"Ik vind het stom dat de markt altijd vol staat met auto's. Het zou fijn zijn als de markt autovrij zou zijn en als er misschien wat meer groen aanwezig zou zijn."

"Ik wil geen burgemeester zijn."

"Minder verkeer, meer vuilbakken."

"Ik zou drinkfonteinjes plaatsen in parken en openbare ruimtes, omdat ik bij warm weer vaak water te kort heb."

"GRATIS fuiven."

"Betere fietspaden aanleggen."

"Het aantal strafstudies in Scheppers verminderen en een spoorlijn aanleggen tot in Berlare."

"Ik zou niets veranderen, het is goed zoals het is."

"Meer kledingwinkels van grote merken."



"Het centrum van Wetteren opwaarderen. Winkels aantrekken naar het centrum zodat het leuk is om eens te winkelen/wandelen in Wetteren. Het is jammer dat er in een winkelstraat meer interimbureaus zijn dan bijvoorbeeld kledingwinkels. Wetteren heeft een leuke markt waar er veel mogelijkheden zijn. Spijtig dat er dan een parking van gemaakt wordt."

"De fietspaden en voetpaden beter aanleggen zodat het voor iedereen toegankelijk is."

"De Markt autovrij maken. Meer bomen, bloemen, planten ... Meer activiteiten voor jongeren organiseren."

"MTB-parcours aanleggen"

"Een beter skatepark maken."

"Een cinema, bowlingbaan of dergelijke zou kunnen helpen. Als ik mijn moeder hoor praten over hoe het hier vroeger was met 3 cinema's, arcades, rollerskatebanen en bowlingbanen ... zie ik daar nu niks van terug."

"Nieuw pleintje, voetbalveld met kunstgras, basketbalterrein, betere plekken om te chillen met vrienden."

Van de 2591 antwoorden, gingen er 330 over publieke ruimte.

"Veel meer parken voor jongeren en afdaken of meer gratis activiteiten waar ook strenge ouders ja op kunnen zeggen."

"Meer warme plaatsen voor jongeren waar je binnen kan."

"Meer een parkje maken tegen het station, meer stad gevoel mss ..."

"Veel meer natuur!"

"Meer groen, meer lunchbanken op de Rode Heuvel of in het algemeen. Meer plekken waar jongeren gewoon kunnen zitten en praten met elkaar."

"Minder werken en 2 keer kermis in 1 jaar."

Van de 2591 antwoorden, gingen er 171 over meer groen.

"Ik zou een club voor jongeren opstarten waar ze alleen of samen met vrienden kunnen chillen."

"Warande behouden en het binnenzwembad veranderen, meer winkels, meer activiteiten voor jongeren of er informatie over geven door flyers aan de schoolpoort ..."

"Meer plaatsen om af te spreken met je vrienden in Wetteren zonder dat je eigenlijk verplicht geld moet uitgeven (bankjes met afdak)."

"Ik ben zelf niet van Wetteren maar elke maandagochtend als ik naar school loop merk ik dat er overal veel afval ligt en dat de vuilnisbakken uitpuilen."

"Meer beveiliging aan het station."

"Ik wil super graag!!! Een skatepark in Westrem. Er moet meer leven Westrem, Westrem is dood er moet iets komen!"



EN NU...

Nu is het aan jullie!

Aan jullie politici: om te luisteren en om deze ideeën mee te nemen naar een nieuw meerjarenplan.

Aan jullie ambtenaren: om jongeren te betrekken in projecten en ook met hun noden aan de slag te gaan.

Aan jullie jongeren: om goed geïnformeerd te stemmen en blijven van jullie te laten horen.

Na #Zeghetnekeer en #Luisternekeer is het tijd voor #Doehetnekeer!

#DOEHETNEKEER

#LUISTERNEKEER

#ZEGHETNEKEER